

Protocol informatieverstrekking bij echtscheiding

Inleiding

Voor een goede begeleiding van de leerling is het van belang dat de school op de hoogte is van de gezinssituatie van de leerling en de afspraken die zijn gemaakt bij een echtscheiding.

Dit protocol:

- Legt uit wie voor de wet de ouder van een leerling is, wat ouderlijk gezag is en de definitie van echtscheiding.
- Beschrijft de wettelijke verplichtingen van personeel van de school omtrent de informatievoorziening aan ouders en derden.

De school stelt zich neutraal op en kiest dus nooit partij. Beide ouders hebben recht op informatie over hun kind.

Juridische begrippen

In dit protocol wordt gesproken over ouders en ouderlijk gezag. Onderstaand zullen de definities van vader, moeder en ouderlijk gezag besproken worden.

Ouders:

Een moeder van een kind is de vrouw:

- a) uit wie het kind geboren is,
- b) die ten tijde van de geboorte gehuwd is (of geregistreerd partnerschap) met de vrouw uit wie het kind geboren is,
- c) die het kind erkend heeft,
- d) wier ouderschap gerechtelijk is vastgesteld of
- e) die het kind geadopteerd heeft.

De vader is de man die aan een van de eisen b t/m e voldoet.

Ouderlijk gezag:

in Nederland staan alle kinderen onder de 18 jaar onder gezag. Dit betekent dat diegene met het gezag de bevoegdheid heeft om ergens beslissingen over te nemen. Over het algemeen hebben de ouders gezag over hun kinderen, dit wordt ouderlijk gezag genoemd. Na een echtscheiding behouden ouders dit gezag, mits de rechter anders heeft bepaald.

Het gezag kan ook worden uitgeoefend door een ouder en een niet-ouder samen (bijvoorbeeld de partner van een ouder, mits voldaan aan eis d of e). Dit wordt gezamenlijk gezag genoemd. Als een ander dan de ouder(s) het gezag uitoefent wordt dit voogdij genoemd.

De school gaat er van uit dat beide ouders het gezag hebben. Indien dit niet het geval is dan wordt aan de verzorgende ouder (de ouder waar de leerling de meeste tijd verblijft) verzocht het ondertekende convenant of gerechtelijke uitspraak als bewijs te tonen aan de directeur van de school.

Definitie echtscheiding

Twee mensen die voorheen een duurzame relatie hadden, verbreken deze. Het maakt in dit kader geen verschil of het gaat om gehuwden of samenwonenden, ook de geaardheid is niet van belang.

Informatievoorziening ouders met ouderlijk gezag

School heeft de wettelijke verplichting om ouders op de hoogte te stellen van de vorderingen van hun kind. Ouders hebben recht op informatie uit het leerling dossier.

Ouders geven aan de school door op welke manier ze de informatie willen ontvangen: per mail/ post en met welk adres. School zal de informatie dan aan beide ouders sturen.

Aan leerlingen van 16 jaar en ouder (op ons VSO) moeten, wanneer mogelijk, toestemming gevraagd worden als ouders inzage van het dossier vragen.

Het leerling dossier bevat de volgende gegevens:

- Gegevens over in- en uitschrijving
- Gegevens over afwezigheid
- Adresgegevens
- Het onderwijskundig rapport
- Gegevens over de gezondheid en sociaal emotioneel functioneren
- Gegevens over de vorderingen en resultaten van de leerling
- Verslagen en gesprekken met ouders
- Resultaten van eventuele psychologische onderzoeken.

Er wordt geen enkele privé informatie over de ouders door de school uitgewisseld.

Informatievoorziening ouders zonder ouderlijk gezag

Een ouder die niet gezagdragend is, dient de informatie over de vorderingen van hun kind te ontvangen van de gezagdragende ouder. Deze gezagdragende ouder is hiertoe wettelijk verplicht.

Mocht de niet-gezagdragende ouder deze informatie niet ontvangen, kan hij deze informatie altijd opvragen bij de school. Hier dient expliciet om gevraagd te worden.

Zonder verzoek heeft de school geen verplichting tot informatieverschaffing aan deze ouder. Dit is wettelijk vastgelegd.

Een weigering van deze informatie is mogelijk op 2 verschillende gronden:

- Informatie die niet gedeeld wordt met de gezagdragende ouder, hoeft ook niet gedeeld te worden met de niet-gezagdragende ouder.
- In het belang van het kind kan de school beslissen om informatie niet te verschaffen.

Informatievoorziening aan derden

Een derde, zoals een stiefouder, grootouder, biologische vader die het kind niet erkend heeft of ander betrokken persoon kan een informatieplicht verkrijgen via de rechter. Op grond van artikel 8 EVRM dient er sprake te zijn van een nauwe persoonlijke betrekking tot het kind. In andere gevallen heeft de school geen verplichting tot een informatieverschaffing aan derden, mits er toestemming is van de gezagdragende ouder(s).

De school heeft een informatieplicht aan een eventuele voogd. De school moet schriftelijk op de hoogte worden gebracht van de aanstelling van een gezinsvoogd. De school moet de naam van de gezinsvoogd schriftelijk door krijgen. Ook eventuele wijzigingen in het aanstellen van een gezinsvoogd moeten schriftelijk aan school worden doorgegeven.

Handelswijze in conflictsituaties

In geval van conflictsituaties tussen school en ouders heeft de ouder met het ouderlijk gezag een doorslaggevende stem. School zal zich onpartijdig opstellen en zal in gesprek gaan met de ouders om een oplossing te vinden. Een stem van de verzorgende ouder kan in dagelijkse beslissingen doorslaggevend zijn, maar dient in andere gevallen samen met de andere ouder genomen te worden. Als een ouder het niet eens is met de gang van zaken kan deze een verzoek tot de rechter doen.

Correspondentie

Beide ouders kunnen correspondentie ontvangen per mail of per post. Zij dienen er zelf voor te zorgen dat de school op te hoogte is van de juiste adresgegevens.

Beide ouders ontvangen uitnodigingen voor ouderavonden en gesprekken op school over de vorderingen van de leerling. Mochten ouders niet tegelijk aanwezig willen zijn kan op verzoek een extra afspraak gemaakt worden. Als er 1 ouder aanwezig is gaat de school ervan uit dat deze de andere ouder informeert.

Informatie bij intake

Bij inschrijving van het kind ontvangen ouders een vragenlijst.

Het doel van de vragenlijst is praktische informatie verkrijgen over het woonadres van de ouders en over de wijze waarop ouders hun ouderschap na de scheiding hebben geregeld, ten einde zicht te krijgen op de mogelijke gronden om een van de ouders geen informatie te verstrekken over het kind of om ernstige complicaties (zoals bijvoorbeeld het meenemen vanuit school van het kind, tegen de gemaakte afspraken of rechterlijke uitspraken in) te voorkomen.

Jaarlijks, bij de eerste ouderavond, zal de leerkracht navragen of de informatie nog actueel is. Indien nodig wordt gevraagd de vragenlijst opnieuw in te vullen.

Wat te doen bij scheiding

Als er sprake is van een echtscheiding zijn ouders verplicht dat zo snel mogelijk te melden aan de school. School moet op de hoogte gesteld worden van adresgegevens en afspraken rond ouderlijk gezag en omgangsregelingen (denk aan co-ouderschap, op welke dagen is het kind bij welke ouder, afspraken over het ophalen van het kind en informatieverstrekking).

Hiervoor is bovengenoemde vragenlijst opgesteld

Toestemming

De school heeft toestemming van de gezagdragende ouder(s) nodig bij:

In- en uitschrijving, doubleren, doorverwijzing/onderzoek of begeleiding door de orthopedagoog of maatschappelijk werkers van de school, voor het delen van informatie met derden, het gebruik van beeldmateriaal.

Als beide ouders gezagdragend zijn gaat de school ervan uit dat 1 handtekening voldoet (op basis van gerechtvaardigd vertrouwen). Als school reden heeft hieraan te twijfelen kan de school om de tweede handtekening vragen.

Als de school reden heeft te twijfelen aan de gezagspositie kan een uittreksel van het Gezagregister opgevraagd worden door de school, of een uittreksel van het bevolkingsregister. Dit doen we in overleg met de gezagdragende ouder (dat is in de meeste gevallen de moeder).

Verlofaanvragen kunnen worden gedaan door de ouder bij wie het kind in huis woont. Ouders bij wie het kind niet in huis woont, kunnen alleen een verlofaanvraag indienen met schriftelijke toestemming van de andere ouder. In geval van co-ouderschap houdt dit in dat de ouders alleen verlof kunnen aanvragen voor de dagen dat het kind bij de betreffende ouder in huis woont. Voor de andere dagen kan alleen verlof aangevraagd worden met schriftelijke toestemming van de andere ouder. Ouders die geen ouderlijk gezag hebben kunnen geen verlof aanvragen.

Wijziging geslachtsnaam

Het komt soms voor dat een ouder ten gevolge van een (echt)scheiding een andere achternaam (geslachtsnaam) van de leerling opgeeft. Bijvoorbeeld de meisjesnaam van de moeder of die van een nieuwe partner. Dat is echter niet mogelijk zonder dat daartoe eerst een verzoek tot naamswijziging bij de rechter wordt ingediend. De school zal de leerling alleen inschrijven onder een andere naam dan de officiële, nadat de rechter in de geslachtsnaamwijziging heeft toegestemd en zij een kopie van het officiële document daaromtrent heeft ontvangen.

Mogelijke hulpverlenende instanties

Mocht er, in verband met de scheiding, sprake zijn van schoolverzuim kan de school de leerplicht ambtenaar inschakelen. Deze kan dan een bemiddelende rol spelen.

Bronnen: Dit protocol is gebaseerd op informatie verkregen van LKC, het Veiligheidsplan van OOZ en regio en onderzoek van de Universiteit van Tilburg (voorbeeldprotocol en adviezen).